

Konstitutionsutskottets betänkande 2025/26:KU25

Allmänna helgdagar m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som behandlas i betänkandet.

Motionsyrkandena rör frågor om minnesdagar, bevarandet av minnet av Raoul Wallenberg, allmänna flaggdagar, Sveriges nationalsång och en utmärkelse för utlandssvenskar.

I betänkandet finns en reservation (V).

Behandlade förslag

11 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Minnesdagar m.m.5

 Bevarandet av minnet av Raoul Wallenberg6

 Allmänna flaggdagar7

 Sveriges nationalsång9

 Utmärkelse för utlandssvenskar.....9

Reservation 12

 Allmänna flaggdagar, punkt 3 (V)..... 12

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag 13

 Motioner från allmänna motionstiden 2025/26 13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Minnesdagar m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:160 av Gudrun Brunegård (KD),

2025/26:284 av Björn Söder (SD) yrkande 1,

2025/26:287 av Björn Söder (SD) yrkande 3,

2025/26:371 av Michael Rubbestad (SD),

2025/26:398 av Gudrun Brunegård (KD),

2025/26:455 av Gudrun Brunegård (KD) och

2025/26:3014 av Kjell-Arne Ottosson (KD).

2. Bevarandet av minnet av Raoul Wallenberg

Riksdagen avslår motion

2025/26:751 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD)
yrkande 3.

3. Allmänna flaggdagar

Riksdagen avslår motion

2025/26:2787 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 11.

Reservation (V)

4. Sveriges nationalsång

Riksdagen avslår motion

2025/26:579 av Erik Hellsborn (SD).

5. Utmärkelse för utlandssvenskar

Riksdagen avslår motion

2025/26:3077 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2.

Stockholm den 19 februari 2026

På konstitutionsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Mats Green (M), Michael Rubbestad (SD), Mirja Räihä (S), Oskar Svärd (M), Per-Arne Håkansson (S), Mauricio Rojas (L), Jessica Wetterling (V), Gudrun Brunegård (KD), Muharrem Demirok (C), Susanne Nordström (M), Jan Riise (MP), Lars Englund (M), Peter Hedberg (S), Martin Westmont (SD), Camilla Brunsberg (M) och Lena Malm (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 11 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar om minnesdagar, bevarandet av minnet av Raoul Wallenberg, allmänna flaggdagar, Sveriges nationalsång och en utmärkelse för utlandssvenskar.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilagan till betänkandet.

Utskottets överväganden

Minnesdagar m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om minnesdagar m.m.

Motionerna

Björn Söder (SD) föreslår i motion 2025/26:284 yrkande 1 att en svensk minnesdag tillägnad kommunismens offer införs.

I motion 2025/26:287 yrkande 3 av Björn Söder (SD) föreslås att det införs en nationell minnesdag för det armeniska folkmordet 1915.

Michael Rubbestad (SD) föreslår i motion 2025/26:371 att det införs en blåjuspersonalens dag.

I motion 2025/26:160 av Gudrun Brunegård (KD) föreslås att Dag Hammarskjölds dödsdag den 18 september görs till en nationell minnesdag.

Gudrun Brunegård (KD) föreslår i motion 2025/26:398 att Folke Bernadottes dödsdag den 17 september görs till en officiell minnesdag.

I motion 2025/26:455 av Gudrun Brunegård (KD) föreslås att man inrättar en nationell Astrid Lindgren-dag, förslagsvis på Astrid Lindgrens födelsedag den 14 november.

I motion 2025/26:3014 av Kjell-Arne Ottosson (KD) föreslås att den första söndagen i mars – vasaloppssöndagen – görs till folkhälsans dag.

Gällande ordning

Förutom allmänna helgdagar, som regleras i lagen (1989:253) om allmänna helgdagar, och allmänna flaggdagar, som förtecknas i förordningen (1982:270) om allmänna flaggdagar, regleras inte särskilda minnesdagar i någon lag eller förordning.

Några dagar som har getts en särskild beteckning i svenska almanackor, vid sidan av de allmänna flaggdagarna, de allmänna helgdagarna och de kyrkliga högtidsdagarna, är bl.a. internationella kvinnodagen den 8 mars, Europadagen den 9 maj och internationella barndagen i oktober. Forum för levande historia har regeringens uppdrag att främja högtidlighållandet av Förintelsens minnesdag den 27 januari.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare vid flera tillfällen avstyrkt motionsyrkanden om att införa minnesdagar för att uppmärksamma särskilda personer eller händelser

(se t.ex. bet. 2012/13:KU16, bet. 2013/14:KU13, bet. 2016/17:KU29 och bet. 2021/22:KU25).

Både våren 2023 och 2025 behandlade utskottet motionsyrkanden om olika minnesdagar och en blåljuspersonalens dag (bet. 2022/23:KU19 och bet. 2024/25:KU8). Utskottet ansåg liksom tidigare att det inte fanns skäl för riksdagen att ta initiativ till de minnesdagar eller särskilda dagar som föreslogs. Utskottet avstyrkte därför motionsyrkandena.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med tidigare år att det inte finns skäl för riksdagen att ta initiativ till de minnesdagar eller särskilda dagar som föreslås och avstyrker därför motionsyrkandena.

Bevarandet av minnet av Raoul Wallenberg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om bevarandet av minnet av Raoul Wallenberg.

Motionen

Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD) föreslår i motion 2025/26:751 yrkande 3 att man stärker det svenska minnesarbetet kring Raoul Wallenberg och hans gärning. Motionärerna anför att Raoul Wallenbergs gärning måste hållas levande. Vidare anför motionärerna att man genom utbildning, minnesplatser och internationellt samarbete kan se till att Raoul Wallenbergs insats aldrig glöms bort.

Gällande ordning

Vid Lunds universitet finns Raoul Wallenberg-institutet för mänskliga rättigheter och humanitär rätt. Institutet är en akademisk forskningsinstitution som arbetar för att främja och utveckla mänskliga rättigheter genom kunskap.

År 2002 grundades Raoul Wallenberg Academy som är en icke-vinstdrivande samlingsstiftelse. Stiftelsen delar varje år ut Raoul Wallenbergpriset på Raoul Wallenbergs dag, den 27 augusti. Priset går till en person som arbetar i Sverige i Raoul Wallenbergs anda, främst genom kunskapshöjande insatser riktade till barn och unga i syfte att motverka rasism, diskriminering och intolerans och för alla människors lika värde. Priset till Raoul Wallenbergs minne har gjorts möjligt genom stöd från regeringen.

I riksdagen finns den goda gärningens rum som innehåller konstverk och porträtt av personer vars gärning haft avgörande betydelse för andra

människor. Till detta tillkommer digitala porträtt, berättelser och ett större antal personer som lyfts fram i rummet. I rummet finns en porträttbyst av Raoul Wallenberg och en utställning som skildrar hans liv och gärning.

Tidigare riksdagsbehandling

Kulturutskottet avlog i betänkande 2007/08:KrU5 motionsyrkanden om en minnesdag för Raoul Wallenberg och om att Raoul Wallenberg postumt skulle utses till hedersmedborgare i Sverige. Kulturutskottet ansåg då liksom tidigare att Wallenbergs liv och verksamhet var en förebild för ett demokratiskt samhälle och kunde tjäna som symbol då det gäller arbetet för alla människors lika värde. Kulturutskottet anförde att han otvivelaktigt var en av de allra mest kända svenskarna i utlandet och att minnet av hans civilkurage och modiga räddningsaktioner lever kvar i stora delar av världen. Kulturutskottet ansåg dock att motionerna inte borde föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

I betänkandet 2010/11:KU25 framhöll utskottet den stora betydelsen av att hålla minnet av Raoul Wallenbergs insatser levande. Utskottet ansåg emellertid att det får ankomma på Forum för levande historia eller andra berörda institutioner att avgöra om och i så fall hur och när minnet av Raoul Wallenberg bör hedras såsom föreslås i motionerna. Utskottet avstyrkte därför motionerna.

Våren 2013 konstaterade utskottet att Svenska Akademien på sitt sammanträde den 14 februari 2013 på förslag från språkkommittén hade beslutat att bifalla en begäran om införande av Raoul Wallenbergs dag den 27 augusti i Akademialmanackan (bet. 2012/13:KU16).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla vikten av att hålla minnet av Raoul Wallenbergs insatser levande, men anser dock inte att riksdagen bör ta något initiativ med anledning av motionsyrkandet som därför avstyrks.

Allmänna flaggdagar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att samernas nationaldag ska bli allmän flaggdag.

Jämför reservationen (V).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:2787 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att vidta åtgärder för att samernas nationaldag den 6 februari ska bli en allmän flaggdag.

Gällande rätt

Vilka dagar som är allmänna flaggdagar regleras i förordningen (1982:270) om allmänna flaggdagar. De allmänna flaggdagarna är

- nyårsdagen
- den 28 januari: kung Carl XVI Gustafs namnsdag
- den 12 mars: kronprinsessan Victorias namnsdag
- påskdagen
- den 30 april: kung Carl XVI Gustafs födelsedag
- första maj
- pingstdagen
- den 29 maj: veterandagen
- den 6 juni: Sveriges nationaldag och svenska flaggans dag
- dagen för Sveriges val till Europaparlamentet
- midsommardagen
- den 14 juli: kronprinsessan Victorias födelsedag
- den 8 augusti: drottning Silvias namnsdag
- dagen för val i hela riket till riksdagen
- den 24 oktober: FN-dagen
- den 6 november: Gustav Adolfsdagen
- den 10 december: Nobeldagen
- den 23 december: drottning Silvias födelsedag
- juldagen.

Tidigare riksdagsbehandling

I juni 2022 behandlade utskottet proposition 2021/22:232 Ett modernt offentligt belöningssystem och de allmänna flaggdagarna (bet. 2021/22:KU39). I propositionen noterade regeringen att Förtjänstutredningen inte funnit anledning att föreslå någon annan ny allmän flaggdag än dagen för val till Europaparlamentet. Regeringen ansåg att regleringen av de allmänna flaggdagarna borde ha en bred förankring och att det var det gemensamma perspektivet, det som förenar Sverige, som borde vara vägledande. Regeringen ansåg också att de nationella minoriteterna har en särskild ställning och att dessa bör uppmärksammas på olika sätt. Regeringen ansåg dock inte att de fem nationella minoriteterna borde ges varsin egen flaggdag. Regeringen ville samtidigt understryka att detta inte hindrar att exempelvis samernas nationaldag den 6 februari firas genom att många myndigheter och kommuner i de samiska områdena flaggar och då med både den samiska flaggan och den svenska flaggan. Utskottet ansåg att regeringens förslag om de allmänna flaggdagarna var väl avvägt och tillstyrkte propositionen i denna del. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2021/22:393).

Senast våren 2025 behandlade utskottet ett motionsyrkande om att samernas nationaldag borde bli en allmän flaggdag (bet. 2024/25:KU8). Utskottet noterade att de allmänna flaggdagarna nyligen hade setts över. Mot

den bakgrunden var inte utskottet berett att föreslå någon ny allmän flaggdag och avstyrkte därför motionsyrkandet. Vänsterpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Liksom tidigare är utskottet inte berett att föreslå någon ny allmän flaggdag och avstyrker därför motionsyrkandet.

Sveriges nationalsång

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att Du gamla, du fria ska antas officiellt som Sveriges nationalsång.

Motionen

Erik Hellsborn (SD) föreslår i motion 2025/26:579 att Du gamla, du fria ska antas officiellt som Sveriges nationalsång.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare vid flera tillfällen ansett att det inte funnits något behov av ett juridiskt erkännande av Du gamla, du fria som Sveriges nationalsång bl.a. i betänkandena 2012/13:KU16, 2014/15:KU8, 2017/18:KU28, 2018/19:KU18, 2020/21:KU15 och 2021/22:KU25.

Senast våren 2025 avstyrkte utskottet ett motionsyrkande om nationalsången (bet. 2024/25:KU8). Utskottet ansåg liksom tidigare att det inte fanns något behov av ett juridiskt erkännande av Du gamla, du fria som Sveriges nationalsång.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin uppfattning att det inte finns något behov av att anta Du gamla, Du fria officiellt som Sveriges nationalsång. Motionen avstyrks.

Utmärkelse för utlandssvenskar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en utmärkelse för utlandssvenskar.

Motionen

Markus Wiechel m.fl. (SD) föreslår i motion 2025/26:3077 yrkande 2 ett tillkännagivande till regeringen om att utreda möjligheten att införa en utmärkelse för framstående utlandssvenskar.

Bakgrund och gällande rätt

I maj 2018 beslutade riksdagen, efter förslag från konstitutionsutskottet, om ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av det offentliga belöningssystemet (bet. 2017/18:KU28, rskr. 2017/18:337).

Regeringen tillsatte en parlamentariskt sammansatt kommitté – Förtjänstutredningen.

I betänkandet Ett modernt belöningssystem, de allmänna flaggdagarna och redovisningen av anslaget till hovet (SOU 2021:74) föreslog kommittén bl.a. att ett modernt och centralt system för belöningar skulle inrättas för att uppmärksamma förtjänstfulla insatser. Regeringen föreslog därefter att man skulle inrätta ett sådant system och att det skulle omfatta statens främsta utmärkelser: utmärkelser inom det statliga ordensväsendet och regeringens utmärkelser (prop. 2021/22:232). Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2021/22:393).

I december 2022 fattade regeringen beslut om förordningen (2022:1800) om Sveriges främsta utmärkelser, som innebär att ett nytt offentligt belöningssystem inrättades.

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2023 avstyrkte konstitutionsutskottet ett motionsyrkande om att inrätta en utmärkelse för framstående utlandssvenskar (bet. 2022/23:KU19). Utskottet konstaterade att en parlamentariskt sammansatt kommitté hade gjort en översyn av bl.a. det offentliga belöningssystemet och att regeringen – efter riksdagens godkännande – därefter beslutat om förordningen om Sveriges främsta utmärkelser som innebär att ett nytt offentligt belöningssystem inrättats i Sverige. Mot denna bakgrund ansåg utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att ta något initiativ i fråga om offentliga belöningssystem.

Senast våren 2025 avstyrkte utskottet motionsyrkanden om utmärkelser till utlandssvenskar (bet. 2024/25:KU8). Utskottet noterade att det nyligen hade införts ett nytt offentligt belöningssystem i Sverige. Mot den bakgrunden ansåg utskottet att det saknades skäl för riksdagen att ta initiativ till utmärkelser för utlandssvenskar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det nyligen har införts ett nytt offentligt belöningssystem i Sverige. Mot den bakgrunden anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen

att ta initiativ till utmärkelser för utlandssvenskar och avstyrker därför motionsyrkandet.

Reservation

Allmänna flaggdagar, punkt 3 (V)

av Jessica Wetterling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:2787 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 11.

Ställningstagande

Samerådets 15:e samekonferens beslutade 1992 att samernas gemensamma nationaldag ska vara den 6 februari. Det finns tolv samiska flaggdagar, inklusive nationaldagen den 6 februari. Redan i dag har kommunerna möjlighet att flagga under samtliga dessa dagar. Jag anser dock att samernas nationaldag den 6 februari bör bli en allmän flaggdag för att uppmärksamma samerna som urfolk och nationell minoritet. Regeringen bör därför ta initiativ till att samernas nationaldag den 6 februari blir en allmän flaggdag och att det då är den samiska flaggan som ska hissas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:160 av Gudrun Brunegård (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra Dag Hammarskjölds dödsdag den 18 september till en officiell minnesdag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:284 av Björn Söder (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en svensk minnesdag tillägnad kommunismens offer bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:287 av Björn Söder (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en nationell minnesdag för det armeniska folkmordet 1915 bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:371 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av blåljuspersonalens dag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:398 av Gudrun Brunegård (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra Folke Bernadottes dödsdag den 17 september till en officiell minnesdag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:455 av Gudrun Brunegård (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell Astrid Lindgren-dag, då författarens gärning uppmärksammas på ett särskilt sätt och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:579 av Erik Hellsborn (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att officiellt anta ”Du gamla, du fria” som Sveriges nationalsång och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:751 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det svenska minnesarbetet kring Raoul Wallenberg och hans gärning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2787 av Jessica Wetterling m.fl. (V):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder för att samernas nationaldag den 6 februari ska bli en allmän flaggdag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3014 av Kjell-Arne Ottosson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en folkhälsans dag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3077 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en utmärkelse för framstående utlandssvenskar och tillkännager detta för regeringen.